

Utlåtande 2008:188 RI (Dnr 113-2181/2008)

Uppföljning av budget 2008 – Tertialrapport 2 med delårsbokslut per den 31 augusti 2008

Kommunstyrelsen; Uppföljningsrapport om Jobbtorg Stockholm, dnr 331-2586/2008

Kommunstyrelsen; Uppdrag att ytterligare utreda ansvaret för mindre verksamheter inom socialtjänsten, dnr 021-2587/2008

Kommunstyrelsen; Avrapportering av uppdrag från kommunfullmäktige i Strategi för Agenda 21-arbetet i Stockholms stad, dnr 303-3600/2006

Motion (2006:29) av Billy Östh och Mats G Nilsson (båda m) om nya fotbollsarenor för Stockholms stora fotbollsklubbar, dnr 328-3557/2006

Skrivelse av Ann-Margarethe Livh (v) om uppföljning av det sammanvägda resultatet av stadens nya resursfördelningssystem, dnr 325-3103/2007

Skrivelse av Carin Jämtin (s) om redovisning av kostnader för arbetet med Järvalyftet, dnr 319-533/2008

Socialtjänstnämnden; Fördelning av bidrag för hiv/aids/STI-preventiva insatser i stockholmsregionen för 2008, dnr 325-1124/2008

Socialtjänstnämnden; Fryshuset – inriktningsärende angående upphandling/fortsatt verksamhetsstöd, dnr 329-2247/2008

Socialtjänstnämnden; Framställan från Stiftelsen Hotellhem om 650 tkr för inrättande av en tjänst som skuldrådgivare, dnr 149-76/2008

Socialtjänstnämnden; Investering i kompetensutveckling för förebyggande insatser och metodutveckling i stadens hemlöshetsarbete – ett inriktningsärende, dnr 325-2131/2008

Miljö- och hälsoskyddsnämnden; Uppföljning av Stockholms handlingsprogram mot växthusgaser 2000-2005, dnr 303-1282/2007

Miljö- och hälsoskyddsnämnden; Miljöbokslut 2002-2006 Uppföljning av Stockholms miljöprogram, dnr 303-2588/2007

Trafik- och renhållningsnämnden; Ljusevenemang runt Riddarfjärden i samband med Nobelfesten, dnr 328-2071/2008

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta följande

1. Delårsbokslut per 31 augusti 2008 för Stockholms stad godkänns.
2. Omdisponering av ej nyttjade medel inom Miljömiljarden, om 9,9 mnkr godkänns.
3. För uppföljning av miljöprogrammet fastställs fyra nya indikatorer.
4. Redovisningen av uppdrag att ytterligare utreda ansvaret för mindre verksamheter inom socialtjänsten, dnr 021-2587/2008, godkänns.
5. Uppföljningsrapporten om Jobbtorg Stockholm, dnr 331-2586/2008, godkänns.
6. Anmälan av basnyckeltal för 2007 godkänns.
7. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att ta fram en samlad strategi för stadens investeringar som syftar till att förverkliga Vision 2030.
8. Ansvaret för IT i skolan överförs från *Kommunfullmäktige m.m.* till utbildningsnämnden.
9. Finanspolicy för kommunkoncernen godkänns.
10. Statsbidrag om 6,5 mnkr för ny vårdform inom psykiatri fördelas enligt fördelningsnyckel för socialpsykiatri 2008.
11. Som svar på motion (2006:29) av Billy Östh och Mats G Nilsson (båda m) om nya fotbollsarenor för Stockholms stora fotbollsklubbar, dnr 328-3557/2006, hänvisas till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

12. Trafik- och renhållningsnämndens hemställan om reservation av särskilda medel för ljusevenemang runt Riddarfjärden i samband med Nobelfesten, dnr 328-2071/2008, avslås med hänvisning till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Kommunstyrelsen beslutar för egen del följande

1. Tertialrapport 2 för år 2008 för Stockholms stad godkänns.
2. Nämnderna medges budgetjustering för ökade nettokostnader med 24,1 mnkr. Finansiering sker ur *Central medelsreserv: 2. Till kommunstyrelsens förfogande* i 2008 års budget.
3. Nämnderna medges budgetjustering för ökade nettokostnader för prestationsförändringar med 501,2 mnkr. Finansiering sker ur *Central medelsreserv: 3. Till kommunstyrelsens förfogande* i 2008 års budget.
4. Nämnderna medges budgetjustering med 2,0 mnkr för ökade utgifter för investeringar. Finansiering sker ur *Central medelsreserv: 4. Till kommunstyrelsens förfogande för oförutsedda investeringsutgifter* i 2008 års budget.
5. Nämnderna medges budgetjustering för ökade nettokostnader med 6,3 mnkr. Finansieringen sker genom att om disponera för ändamålet avsatta medel under *Kommunfullmäktige m.m.* i 2008 års budget.
6. Nämnderna medges budgetjustering för ökade nettokostnader för stimulansbidrag med 25,9 mnkr. Finansieringen sker genom att ta i anspråk i tidigare bokslut avsatta medel.
7. Nämnderna beviljas stimulansbidrag med 8,5 mnkr för inkomna ansökningar, under förutsättning att kraven enligt fastställda anvisningar för stimulansbidrag uppnås. Finansieringen sker genom att ta i anspråk i tidigare bokslut avsatta medel.
8. Nämndernas budgetar justeras för ökade kostnader och intäkter med 381,8 mnkr för redovisade omslutningsförändringar. Trafik- och renhållningsnämndens investeringsbudget justeras med 19,7 mnkr för ökade inkomster och utgifter.
9. Anmälan av socialtjänstnämnden: Fördelning av bidrag för hiv/aids/STI-insatser i stockholmsregionen för 2008, dnr 325-1124/2008, godkänns.
10. Socialtjänstnämnden: Stiftelsen Hotellhem i Stockholms begäran om 650 tkr för en projektanställning som skuldrådgivare under 2008, dnr 149-76/2008, avslås.
11. Socialtjänstnämnden: Fryshuset – inriktningsärende angående upphandling/fortsatt verksamhetsstöd, dnr 329-2247/2008, besvaras med vad

som anförs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

12. Socialtjänstnämnden: Investering i kompetensutveckling för förebyggande insatser och metodutveckling i stadens hemlöshetsarbete – ett inriktningsärende, dnr 325-2131/2008, avslås.
13. Som svar på skrivelse om redovisning av kostnader för arbetet med Järvalyftet av Carin Jämtin (s), dnr 319-533/2008 hänvisas till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
14. Som svar på skrivelse av Ann-Margarethe Livh (v) om uppföljning av det sammanvägda resultatet av stadens nya resursfördelningssystem, dnr 325-3103/2007, hänvisas till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
15. Avrapportering av uppdrag från kommunfullmäktige i Strategi för Agenda 21-arbetet i Stockholms stad, dnr 303-3600/2006, föreslås besvarad med vad som anförs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
16. Miljö- och hälsoskyddsnämndens uppföljningsrapport ”Uppföljning av Stockholms handlingsprogram mot växthusgaser 2000-2005”, dnr 303-1282/2007, föreslås besvarad med vad som anförs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
17. Miljöbokslut 2002-2006 Uppföljning av Stockholms miljöprogram”, dnr 303-2588/2007, föreslås besvarad med vad som anförs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
18. Upplösning av S. A. Stalins stiftelse II och C. E. Westins donationsfond godkänns och medlen betalas ut till berörda nämnder enligt stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
19. Anmälan om att Stockholms stad kommer att delta i kommunkompassen samt utvärderas enligt Sveriges Kommuner och Landstings verktyg kommunkompassen godkänns.
20. Anmälan om att Stockholms stad kommer att delta i Intelligent Community of the Year Awards godkänns.

Föredragande borgarrådet Sten Nordin anför följande.

Ärendet

Ärendet innehåller stadens tertialrapport 2 med delårsbokslut per 31 augusti 2008.

Beredning

Stadsledningskontoret har analyserat samtliga nämnders tertialrapporter per den 31 augusti med tertialbokslut och helårsprognos i förhållande till budget 2008.

Stadsledningskontoret bedömer att samtliga av kommunfullmäktiges tre inriktningsmål kommer att uppnås under 2008. Staden har en stark finansiell ställning och både delårsbokslut och prognos för hela år 2008 visar betydande överskott. Majoriteten av stadens nämnder har en budget i balans och en verksamhet med hög kvalitet. Resultatet för perioden visar att Stockholms stad har en stark ekonomi och står väl rustad inför kommande utmaningar.

Av kommunfullmäktiges 14 verksamhetsmål kan stadsledningskontoret, redan nu, i tertialrapport 2 bedöma att sju kommer att uppfyllas under året. För resterande mål pågår arbete för att de ska vara uppfyllda till årsredovisningen.

Stadens resultat per 31 augusti uppgår till 2 123,0 mnkr, vilket är 1 264,3 mnkr bättre än föregående år. Stadens resultat för perioden till 31 augusti 2008, justerat enligt kommunallagens krav, visar att staden uppfyller kravet på en ekonomi i balans då resultatet är positivt och uppgår till 1 508,6 mnkr. Staden prognostiserar ett positivt resultat om 312,5 mnkr för hela år 2008. Koncernen Stockholms Stadshus AB redovisar ett positivt resultat efter finansnetto om 7 367,2 mnkr. För kommunkoncernen som helhet är resultatet per 31 augusti 6 977,9 mnkr efter att koncerninterna mellanhavanden eliminerats. Detta är 955,3 mnkr mer än år 2007.

Stadens investeringsutgifter per den 31 augusti 2008 uppgår till 2 115,9 mnkr netto. Prognosen för hela året 2008 beräknas till 3 540,1 mnkr, vilket är 126,2 mnkr lägre än budget. Stadens långsiktiga mål är att kapitalkostnadernas andel av stadens nettodriftkostnader inte överstiger 7,0 procent. Målet är uppnått för perioden och bedöms även uppnås för hela år 2008.

Mina synpunkter

Uppföljningen av budgeten för år 2008 efter två tertial med delårsbokslut per den 31 augusti 2008 visar på en stark ekonomi för staden och en god måluppfyllelse för stadens verksamheter. Den samlade bedömningen är att samtliga av kommunfullmäktiges tre inriktningsmål kommer att uppnås under 2008. Majoriteten av stadens nämnder har en budget i balans och en verksamhet med hög kvalitet. Resultatet för perioden visar att Stockholms stad har en stark ekonomi och står väl rustad inför kommande utmaningar.

Av kommunfullmäktiges 14 verksamhetsmål är stadsledningskontorets bedömning, redan nu, i tertialrapport 2 att sju kommer att uppfyllas under året. För resterande mål pågår arbete för att de ska vara uppfyllda till årsredovisningen.

Stadens resultat per 31 augusti uppgår till 2 123,0 mnkr, vilket är 1 264,3 mnkr bättre än föregående år. Resultatet visar vissa reavinster men även om resultatet rensas enligt balanskravet uppgår periodens resultat till 1 508,6 mnkr.

För helåret prognostiserar staden ett positivt resultat om 3 125,5 mnkr. Koncernen Stockholms Stadshus AB redovisar ett positivt resultat efter finansnetto om 7 367,2 mnkr. För kommunkoncernen som helhet är resultatet per 31 augusti 6 977,9 mnkr efter att koncerninterna mellanhavanden eliminerats. Detta är 955,3 mnkr mer än år 2007.

Stadens investeringsutgifter per den 31 augusti 2008 uppgår till 2 115,9 mnkr netto. Prognosen för hela året 2008 beräknas till 3 540,1 mnkr, vilket är 126,2 mnkr lägre än budget. Stadens långsiktiga mål är att kapitalkostnadernas andel av stadens nettodriftkostnader inte överstiger 7,0 procent. Målet är uppnått för perioden och bedöms även uppnås för hela år 2008.

Stadens nämnder prognostiserar en positiv avvikelse mot budget om 225,0 mnkr för 2008, varav 8,6 mnkr avser stadsdelsnämnderna. Av stadens samtliga nämnder prognostiserar 24 nämnder överskott eller ingen avvikelse och 11 nämnder underskott.

Även stadsdelsnämndssektorn som helhet prognostiserar ett positivt resultat.

Stadsdelsnämnderna måste dock ha ett fortsatt stort fokus på att hålla nere kostnaderna för ekonomiskt bistånd för att dessa kostnader inte ska drabba andra verksamheter.

Under perioden har kommunfullmäktige fattat en rad viktiga beslut. Föräldrar med små barn har fått möjlighet till valfrihet och ökad flexibilitet genom att vårdnadsbidrag har införts. För att underlätta föräldrarnas val av förskola har

en gemensam kö införts. Barnomsorgsgarantin uppfylls i alla stadsdelnämnder. Valfrihet inom vård- och omsorgsboenden infördes den 1 juli 2008. Ett kontaktcenter "Äldre direkt" har inrättats för att underlätta kontakten mellan invånarna och staden. För att lättare kunna välja förskola, vård och omsorg har "Jämför service" lanserats. Dessutom har beslut fattats om att införa en gemensam ekonomifunktion med syfte att effektivisera löpande ekonomirutiner som också frigör resurser hos nämnderna. Den gemensamma ekonomifunktionen införs år 2009. Staden planerar även för att delta i tävlingen Sveriges Kvalitetskommun.

Även om stadens tertialrapport är stark vill jag understryka vikten av att arbetet fortsätter för att kommunfullmäktiges samtliga verksamhetsmål uppnås och att de nämnder som prognostiserar ett underskott vidtar nödvändiga åtgärder.

Bilaga

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande av den 9 oktober 2008

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation anfördes av borgarrådet *Ann-Margarethe Livh* (v) enligt följande.

Jag föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta följande

1. Föredragande borgarrådets beslut avslås i huvudsak.
2. Omdisponering av ej nyttjade medel inom Miljömiljarden, om 9,9 mnkr godkänns delvis.
3. Redovisning av uppdrag att ytterligare utreda ansvaret för mindre verksamheter inom socialtjänsten återremitteras.
4. Som svar på motion (29:2006) av Billy Östh och Mats G Nilsson (båda m) om nya fotbollsarenor för Stockholms stora fotbollsklubbar, dnr 328-3557/2006, hänvisas till redovisningen nedan.
5. Därutöver framförs följande.

Jag föreslår kommunstyrelsen för egen del besluta följande

1. Föredragande borgarrådets beslut avslås i huvudsak.
2. Framställan från Stiftelsen Hotellhem om 650 tkr för inrättande av en tjänst som skuldrådgivare godkänns.
3. Fortsatt verksamhetsstöd ges till Fryshuset enligt socialtjänstnämndens nuvarande modell.
4. Socialtjänstnämndens begäran om medel för investering i kompetensutveckling för förebyggande insatser och metodutveckling i stadens hemlöshetsarbete beviljas.

5. Svar på skrivelse av Ann-Margarethe Livh (v) om uppföljning av det sammanvägda resultatet av stadens nya resursfördelningssystem återremitteras.
6. Socialtjänstnämnden medges sökta budgetjusteringar för stöd till utomstående organisationer.
7. Avrapportering av uppdrag från kommunfullmäktige i Strategi för Agenda 21-arbetet i Stockholms stad, dnr 303-3600/2006 föreslås delvis besvarat med vad som anförs i tjänsteutlåtandet.
8. Miljö- och hälsoskyddsnämndens uppföljningsrapport ”Uppföljning av Stockholms handlingsprogram mot växthusgaser 2000-2005”, dnr 303-1282/2007 föreslås delvis besvarat med vad som anförs i tjänsteutlåtandet.
9. Miljöbokslut 2002-2006 Uppföljning av Stockholms miljöprogram” dnr 303-2588/2007, föreslås delvis besvarat med vad som anförs i tjänsteutlåtandet.
10. Som svar på skrivelse om redovisning av kostnader för arbetet med Järvalyftet av Carin Jämtin (s), dnr 319-533/2008 hänvisas till redovisningen nedan.
11. Därutöver framförs följande.

Tertialrapporten speglar en borgerlig budget och politiska uppdrag som vi tar avstånd från, men visar också ett misslyckande på centrala politiska områden. Stadens inriktningsmål bedöms uppnås trots att många delmål bara uppfylls till viss del, exempelvis inom utbildningsnämndens och stadsdelsnämndernas verksamheter som riktar sig till stora grupper av invånare. Den bedömda uppfyllelsen av målet om att Stockholms ska bli världens mest tillgängliga huvudstad redovisas inte alls i tertialrapporten, trots att år 2010 närmar sig. Betecknande för den borgerliga politiken är att man gärna jämför sig med andra huvudstäder när det gäller företagsvänlighet men inte tar fram kriterier för att jämföra tillgängligheten.

Trots att finansborgarrådet berömmar sig av att staden har en stark ekonomi får inte nämnder och bolag tillräckliga resurser vare sig i pengar eller i politiska mål inom viktiga områden som miljö, bostäder, arbetsmarknad, skola, kultur, äldreomsorg och socialtjänst. När inte ens målen för de mest utsatta i vår stad bedöms kunna nås är det ett stort misslyckande.

Miljömiljarden instiftades av föregående majoritet för att minska och förebygga stadens miljöskuld. De förslag som framförs för inte utnyttjade medel i miljömiljarden visar på nuvarande majoritets svårighet till visionära och bra lösningar på klimatproblemen.

Det är negativt att styrdokumentet för Agenda 21 utgått och arbetats in i miljöprogram för Stockholm stad 2008-2011. Agenda 21 bör vara ett betydande och självständigt dokument.

Det är positivt om Stockholmlarnas utsläpp av klimatförändrande gaser minskar men missvisande att t ex. utsläpp som uppkommer genom produktion i andra länder inte räknas med. avfallsmängder, samt att hälsoproblem kopplade till inomhusmiljön också ökar. Att 18 miljömål uppfylls helt är positivt. Däremot är det skrämmande att

sex delmål har haft en negativ utveckling. Utvärderingen visar att trafiken ökar liksom kemikalieanvändning och energianvändning. Det finns stora konflikter mellan bostads/infrastruktursatsningar och bevarandeintressen. Avfallsmängderna ökar liksom hälsoproblem kopplade till inomhusmiljön. Var är åtgärderna för att vända utvecklingen åt rätt håll?

Den nuvarande borgerliga majoriteten lägger stort ansvar på stadens nämnder att de ska integrera miljöarbetet i ordinarie verksamhet. Det är mycket viktigt att nämnderna får resurser att verkligen kunna minska el- och energianvändning, ordna effektiva resor och transporter och källsortera avfall. Nämndernas arbete måste följas upp regelbundet och de bör få resurser och råd för att ytterligare minska sin miljöbelastning.

Den nuvarande borgerliga majoritetens bostadspolitik har misslyckats. Det är väsentligt för staden att kunna klara av att möta ökad efterfrågan på nya bostäder. Boendekostnaderna ska långsiktigt kunna hållas på rimliga nivåer. De allmännyttiga bostadsbolagen ska därför bidra till nyproduktion av 20 000 nya bostäder under mandatperioden, varav minst hälften ska vara hyresrätter. Terialrapport 2 visar att sammanlagt 1 900 lägenheter har markanvisats fram till och med september, varav två tredjedelar är bostadsrätter/äganderätter. Under samma period har 2 696 bostäder färdigställts, varav 63 procent är bostadsrätter/äganderätter. Detta är en helt fel inriktning på bostadsbyggandet. Tillgång till en god bostad ska finnas för alla, oavsett ekonomiska eller sociala resurser. Endast en ökad takt i byggandet av hyreslägenheter kan säkerställa detta.

Från den 1 januari till 31 augusti 2008 har staden sålt fastigheter till ett värde av ca 1 400 mnkr. För hela år 2008 prognosticeras att staden kommer att sälja fastigheter för cirka 2 500 mnkr. Samtidigt beräknas fastighetsnämndens utfall för årets investeringar bli 201,7 mnkr lägre än budget. Främst förklaras detta av förskjutningar av angelägna projekt. Detta har lett till att valfriheten för medborgarna har minskat och att kostnaderna har ökat. Fastighetsnämndens syfte måste vara att långsiktigt förvalta stadens fastighets- och markinnehav för att nå målet med en god fastighetsförsörjning för stockholmarna och boende i kranskommunerna. Stadens fastighetsinnehav ska användas för att utveckla regionen och skapa mesta möjliga nytta för stockholmarna.

De beslut som betecknas som viktiga i ärendet är en god sammanfattning av borgerlig stadshuspolitik och handlar i huvudsak om vårdnadsbidrag, centraliseringar, försäljningar och nya system för att marknadsanpassa äldreomsorg och stöd och service till personer med fysiska och psykiska funktionsnedsättningar. Centraliseringen av administration till servicenämnden fortsätter med hänvisning till ökad effektivitet, trots att den första etappen som rörde löneadministrationen medförde ökade kostnader i flera nämnder. Eftersom det uttalade syftet är att upphandla serviceförvaltningen, oavsett om det skulle vara billigare att driva i egen regi, är det lätt att förstå att en utvärdering av etapp ett inte redovisats offentligt.

Inom personalpolitiken är den höga sjukfrånvaron för kvinnliga anställda oroande, särskilt med tanke på de nedskärningar som väntar nästa år och som ytterligare kan försämra arbetsmiljön. I terialrapporten synliggörs en av konkurrensutsättningens

dolda kostnader, nämligen att sjukskrivna stannar kvar i staden istället för att gå med till entreprenören. Positivt är dock tertialen visar en prognos med lägre siffror än årsmålet om avknoppningar. Enligt vår uppfattning är dock 213 avknoppade anställda 213 för mycket och ett bevis på en visionslös personalpolitik som har som främsta mål att anställda ska sluta. Framgången visar sig genom att antalet helårsarbetare har minskat med 2 100 personer under året jämfört med samma period 2007 samt att kostnaderna har ökat nästan lika mycket för entreprenader och köp av verksamhet som för löne- och personalkostnader. Sammantaget anser vi inte att det finns fog för bedömningen att staden skulle vara en attraktiv arbetsgivare med borgerligt styre.

Från att ha marknadsfört Jobbtorgen som den enda vägens politik redovisas nu att det inte finns några enkla svar på om resultaten är bra eller dåliga. En talande siffra är dock att endast 21 procent av nyanlända flyktingar är självförsörjande efter introduktion jämfört med målet om 50 procent. Dessutom motverkar vårdnadsbidraget framförallt kvinnors förvärvsarbete i områden där förvärvsfrekvensen redan är låg. Enligt uppgifter i DN 3 november varierar antalet vårdnadsbidrag stort, från 95 ansökningar i Rinkeby-Kista till 19 ansökningar i Älvsjö.

Totala antalet personer med försörjningsstöd bedöms inte heller minska enligt uppsatta mål, vilket anses bero på den försvagade arbetsmarknaden och att jobbtorgen först nu fått full effekt. Inte med ett ord nämns att orsaken till den bristande effektiviteten är den borgerliga majoritetens medvetna centralisering av en fungerande arbetsmarknadsverksamhet.

Klart är också att de externa leverantörernas resultat är mycket sämre än de kommunala insatserna, vilket inte oväntat visar att den dogmatiska konkurrensutsättningen både är dålig för de arbetslösa och för hushållningen med stadens resurser.

Målet om ett rikt, varierat och tillgängligt kulturliv bedöms uppnås, samtidigt som avgifterna i kulturskolan har höjts, antalet barn i kulturskolan har minskat och kultur- och föreningsverksamheten i stadsdelsnämnderna har stora överskott. Nyckeltalen för föreningsstöd till barn och unga sjönk också mellan 2006 och 2007. Verkligheten visar att bedömningsgrunderna för måluppfyllelsen är otillräckliga. Pengar finns kvar för att exempelvis återanställa kultursekreterare, vilket är en viktig resurs för att förmedla kultur och utjämna de stora orättvisorna i det kulturella kapitalet. Tyvärr går den borgerliga politiken i helt motsatt riktning, exempelvis genom att nästa år förändra Kulturskolans uppdrag så att den endast ska verka på fritiden. Därigenom försvinner den uppsökande verksamheten i skolan.

I redovisningen av stadsdelsnämndernas resultat framkommer att nämnder med underskott tvingas till stora nedskärningar i verksamheter som är viktiga för invånarna. Förskolans stora överskott om 75 mnkr har använts för att täcka underskott i andra verksamheter, vilket på grund av den centralt bestämda förskolepengen inte är möjligt i samma utsträckning nästa år. Andra nämnder har överskott efter kraftiga nedskärningar tidigare år. Särskilt oroande är de underskotten inom stöd och service till personer med funktionsnedsättningar, ekonomiskt bistånd, individ- och familjeomsorg och flyktingmottagande, som bland annat har orsakats av en helt orealistisk överföring av resurser till Jobbtorgen. Stadsdelsnämndernas verksamhet och självständighet under-

grävs både genom centraliseringar, pengsystem och genom att de borgerliga skattesänkningarna undandrar stadsdelsnämnderna välbehövliga resurser.

Fortfarande går många förskolebarn i för stora barngrupper, vilket försämrar omsorgen och det pedagogiska arbetet i förskolan. Den bristande satsningen på förskolan i nästa års budget riskerar tyvärr att öka antalet stora barngrupper, vilket främst drabbar barn med särskilda behov. Oroande är också att redovisade nyckeltal visar att andelen förskollärare minskade från 44 till 41 procent mellan 2006 och 2007. Antal barn per anställd i skolbarnsomsorgen har ökat från 14,2 till 16,6 mellan 2006 och 2007. I grundskolan nås inte målet om högst fyra procent i ogiltig frånvaro av total frånvaro, vilket visar att en repressiv skolpolitik inte fungerar. Skolk kan istället förebyggas genom att öka tilliten mellan lärare, elever och föräldrar. Inte heller i gymnasieskolan nås alla målen, exempelvis för resultaten i matematik och engelska samtidigt som underskotten fortsätter att oroa. Även i grundskolorna har nedskärningar genomförts.

Alla stadsdelsnämnder når inte målen för utbildningsgraden inom äldreomsorgen, vilket påverkar kvaliteten i verksamheten. Överskotten som nu redovisas beror bland annat på en mer restriktiv biståndsbedömning av vård- och omsorgsboende. Bristande kvalitet i äldreomsorgen har samtidigt rapporterats av revisorerna, äldreomsorgsinpektörerna och äldreombudsmannen. Det finns fortsatt mycket stora problem med att tillgodose behovet av gruppboenden för personer med funktionsnedsättningar, vilket i tertialrapporten visar sig både i prognoser om många ej verkställda beslut enligt SoL och LSS och genom att målet om 200 nya omsorgslägenheter inte nås. Stimulansbidrag för ny- och ombyggnad för gruppboenden för funktionsnedsatta och hemlösa redovisas bara för fyra av 14 stadsdelsnämnder. Vi delar stadsledningskontorets bedömning att kraftfulla åtgärder behövs för att minska antalet hemlösa, men ser tyvärr inte några sådana satsningar i nästa års budget. Det är också beklagligt att söka 2 mnkr inte kan beviljas för metodutveckling i socialtjänstnämndens hemlöshetsarbete. Vår uppfattning är staden kan hitta en annan väg för att bevilja medlen.

Stora olikheter råder när det gäller insatser från heminstruktörer till personer med syn- och hörselskador, vilket bekräftas av Funktionshindersombudsmannens årsrapport 2007. I en del stadsdelsförvaltningar finns begränsningar att ge stöd till personer under 65 år eller personer som bor i särskilda boendeformer. Kommunstyrelsens handikappråd har upprepade gånger framfört att kravet på likabehandling inte är uppfyllt och har länge efterlyst beslut från kommunfullmäktige. Tyvärr konstaterar vi att stadsledningskontorets underlag är tunt. Det belyser inte hur hörselskadades behov av heminstruktörer ska kunna tillgodoses i tillräcklig utsträckning, mot bakgrund av att merparten av heminstruktörernas tid riktas till synskadade. De brister i likvärdighet och dokumentation som Funktionshindersombudsmannen uppmärksammat kommenteras inte heller av stadsledningskontoret. Sammantaget bör uppdraget återremitteras för att beakta Funktionshindersmannens synpunkter.

Min skrivelse om uppföljning av det sammanvägda resultatet av stadens nya resursfördelningssystem syftade till att uppmärksamma om ett beslut i kommunfullmäktige som inte återredovisats. Tyvärr motsvarar inte stadsledningskontorets redovisning i tertialrapporten den uppföljning av helheten som fullmäktige beslutat om. Förutom

att specifika utvärderingar nämns ges ingen bild av vad utvärderingarna var och en för sig eller sammantaget faktiskt har inneburit för de olika stadsdelsnämnderna. Vår uppfattning är därför att frågan ska återremitteras. I en sådan utvärdering bör även effekterna belysas av att det socioekonomiska tilläggsbeloppet sedan år 2006 har minskat i betydelse i relation till det belopp som är lika för varje barn i förskolan och grundskolan.

Stiftelsen Hotellhem driver genomgångsbostäder för ensamstående. På senare år har andelen utflyttade till eget kontrakt ökat, men fler skulle kunna få egen lägenhet om de fick ordning på sina skulder. I början av året hade 54 personer bott på hotellhemmet Magnus Ladulås mer än fyra till fem år, varav 35 hade skulder i genomsnitt mellan 100 000 kr och 140 000 kr. Övriga hotellhem har en liknade situation. Med en skuldrådgivare anställd inom stiftelsen skulle tillgängligheten öka, eftersom stadsdelsnämnderna har långa köer. Det skulle också frigöra hotellhemsbostäder för hemlösa som ett viktigt steg i boendekedjan mot en egen lägenhet.

Fryshuset har utan vinstsyfte under snart 25 års tid gjort unika insatser för många unga i Stockholm med ekonomiskt stöd från staden sedan 1986. Vi har svårt att förstå varför de borgerliga partierna vill ändra en välfungerande modell för stödet till Fryshuset. Konkurrensutsättningen skapar stor oro för personal och ungdomar och innebär ingen långsiktighet och ekonomisk förutsägbarhet. Vår uppfattning är att Fryshuset behöver större förutsägbarhet i bidragsgivningen och snarare mer än mindre pengar från Stockholms stad.

Nyttjandegraden av stadens idrottsanläggningar under de två första tertialen ligger under årsmålet. Då den nuvarande borgerliga majoriteten prioriterar chockartade skattesänkningar högre än rimliga entréavgifter är detta inte förvånande. Det är också därför som angelägna upprustningar av Stadion, skolidrottshallar, Nälstabadet, Sandborgsbadet, Skarpnäcks BP och Mälarhöjdens IP är skjutna på framtiden. Vidare är frågan om nya fotbollsarenor för Stockholms stora fotbollsklubbar illa skött. Ett av högeralliansens vallöften var att både Djurgårdens IF och Hammarby IF ska ha varsin arena som uppfyller kraven för allsvenskt och internationellt spel. Att det äntligen fattats ett inriktningsbeslut för byggnation av Stockholmsarenan, som Hammarby ska bli hyresgäst på, är bra. När det gäller Djurgårdens IF har den borgerliga majoriteten lämnat förslag på områden där klubben kan bygga en ny arena, vilka knappast kan betraktas som seriöst menade. Djurgårdens arenaproblem kvarstår och det måste snarast lösas.

Järvalyftet upplevs av invånarna som ett rejält sänke och som ett uppifrånstyrt projekt. Vi menar att Järvalyftet ska läggas ner och att samtliga stadsdelsnämnder ska få utvecklingspengar så att invånarna kan utveckla stadsdelarna och den lokala demokratin. I en skrivelse till kommunstyrelsen den 5 mars 2008 som ännu inte besvarats har jag föreslagit grundläggande förändringar i sju punkter av arbetet på Järvalyftet samt ställt en fråga om hur mycket pengar som hittills satsats inom ramen för Järvalyftet, vart pengarna har gått och hur besluten om fördelningen av pengarna har fattats.

Bland de boende finns ett starkt engagemang. Det är därför viktigt att man säkrar de boendes rätt till inflytande, att man faktiskt tar till sig deras åsikter och önskemål.

Att den demokratiska processen förankras. Så som de politiska styrgrupperna för Järvalyftet från början konstruerades och fungerade förankrades inte en demokratisk process. Vänsterpartiet valde därför att lämna styrgruppen. Nu måste ett första steg vara att faktiskt skicka ut den fullständiga versionen av Vision Järva 2030 till samtliga hushåll på Järva tillsammans med information om hur den demokratiska dialogen ska organiseras. Dokumentet behöver också finnas tillgängligt på flera språk. Remisstiden måste utsträckas till hela hösten, remissvaren sammanställas och någon form av storrådslag organiseras av staden i alla berörda stadsdelar i stil med Järva Sociala Forum, där Vision 2030 och idéer som väcks i remissvaren kan diskuteras innan beslut tas i kommunfullmäktige. Det samråd som förutskickas i visionen måste leda till att de boende kan påverka processen så att vi får en varsam upprustning med utgångspunkt från Järvabornas önskemål och behov till rimlig kostnad så att folk kan bo kvar.

Vi motsätter oss alla idéer om att sälja ut fler fastigheter, vare sig till privata värdar eller genom ombildning till bostadsrätter. Det är bostadsbolagens ansvar gentemot sina hyresgäster att återbetala sin stora skuld efter år av eftersatt underhåll. Vi är övertygade om att det också finns vägar att ge verklig makt och ansvar åt de boende inom allmännyttan. Det kan ske genom lokala styrelser i de kommunala bostadsbolagen där hyresgästerna har majoritet.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår kommunfullmäktige besluta följande

1. Delårsbokslut per 31 augusti 2008 för Stockholms stad godkänns.
2. Omdisponering av ej nyttjade medel inom Miljömiljarden, om 9,9 mnkr godkänns.
3. För uppföljning av miljöprogrammet fastställs fyra nya indikatorer.
4. Redovisningen av uppdrag att ytterligare utreda ansvaret för mindre verksamheter inom socialtjänsten, dnr 021-2587/2008, godkänns.
5. Uppföljningsrapporten om Jobbtorg Stockholm, dnr 331-2586/2008, godkänns.
6. Anmälan av basnyckeltal för 2007 godkänns.
7. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att ta fram en samlad strategi för stadens investeringar som syftar till att förverkliga Vision 2030.
8. Ansvaret för IT i skolan överförs från *Kommunfullmäktige m.m.* till utbildningsnämnden.
9. Finanspolicy för kommunkoncernen godkänns.
10. Statsbidrag om 6,5 mnkr för ny vårdform inom psykiatri fördelas enligt fördelningsnyckel för socialpsykiatri 2008.
11. Som svar på motion (2006:29) av Billy Östh och Mats G Nilsson (båda m) om nya fotbollsarenor för Stockholms stora fotbollsklubbar, dnr 328-3557/2006, hänvisas till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

12. Trafik- och renhållningsnämndens hemställan om reservation av särskilda medel för ljusevenemang runt Riddarfjärden i samband med Nobelfesten, dnr 328-2071/2008, avslås med hänvisning till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Kommunstyrelsen beslutar för egen del följande

1. Tertialrapport 2 för år 2008 för Stockholms stad godkänns.
2. Nämnderna medges budgetjustering för ökade nettokostnader med 24,1 mnkr. Finansiering sker ur *Central medelsreserv: 2. Till kommunstyrelsens förfogande* i 2008 års budget.
3. Nämnderna medges budgetjustering för ökade nettokostnader för prestationsförändringar med 501,2 mnkr. Finansiering sker ur *Central medelsreserv: 3. Till kommunstyrelsens förfogande* i 2008 års budget.
4. Nämnderna medges budgetjustering med 2,0 mnkr för ökade utgifter för investeringar. Finansiering sker ur *Central medelsreserv: 4. Till kommunstyrelsens förfogande för oförutsedda investeringsutgifter* i 2008 års budget.
5. Nämnderna medges budgetjustering för ökade nettokostnader med 6,3 mnkr. Finansieringen sker genom att omdisponera för ändamålet avsatta medel under *Kommunfullmäktige m.m.* i 2008 års budget.
6. Nämnderna medges budgetjustering för ökade nettokostnader för stimulansbidrag med 25,9 mnkr. Finansieringen sker genom att ta i anspråk i tidigare bokslut avsatta medel.
7. Nämnderna beviljas stimulansbidrag med 8,5 mnkr för inkomna ansökningar, under förutsättning att kraven enligt fastställda anvisningar för stimulansbidrag uppnås. Finansieringen sker genom att ta i anspråk i tidigare bokslut avsatta medel.
8. Nämndernas budgetar justeras för ökade kostnader och intäkter med 381,8 mnkr för redovisade omslutningsförändringar. Trafik- och renhållningsnämndens investeringsbudget justeras med 19,7 mnkr för ökade inkomster och utgifter.
9. Anmälan av socialtjänstnämnden: Fördelning av bidrag för hiv/aids/STI-insatser i stockholmsregionen för 2008, dnr 325-1124/2008, godkänns.
10. Socialtjänstnämnden: Stiftelsen Hotellhem i Stockholms begäran om 650 tkr för en projektanställning som skuldrådgivare under 2008, dnr 149-76/2008, avslås.

11. Socialtjänstnämnden: Fryshuset – inriktningsärende angående upphandling/fortsatt verksamhetsstöd, dnr 329-2247/2008, besvaras med vad som anförs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
12. Socialtjänstnämnden: Investering i kompetensutveckling för förebyggande insatser och metodutveckling i stadens hemlöshetsarbete – ett inriktningsärende, dnr 325-2131/2008, avslås.
13. Som svar på skrivelse om redovisning av kostnader för arbetet med Järvalyftet av Carin Jämtin (s), dnr 319-533/2008, hänvisas till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
14. Som svar på skrivelse av Ann-Margarethe Livh (v) om uppföljning av det sammanvägda resultatet av stadens nya resursfördelningssystem, dnr 325-3103/2007, hänvisas till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
15. Avrapportering av uppdrag från kommunfullmäktige i Strategi för Agenda 21-arbetet i Stockholms stad, dnr 303-3600/2006, föreslås besvarad med vad som anförs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
16. Miljö- och hälsoskydds nämndens uppföljningsrapport ”Uppföljning av Stockholms handlingsprogram mot växthusgaser 2000-2005”, dnr 303-1282/2007, föreslås besvarad med vad som anförs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
17. Miljöbokslut 2002-2006 Uppföljning av Stockholms miljöprogram”, dnr 303-2588/2007, föreslås besvarad med vad som anförs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
18. Upplösning av S. A. Stalins stiftelse II och C. E. Westins donationsfond godkänns och medlen betalas ut till berörda nämnder enligt stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
19. Anmälan om att Stockholms stad kommer att delta i kommunkompassen samt utvärderas enligt Sveriges Kommuner och Landstings verktyg kommunkompassen godkänns.

20. Anmälan om att Stockholms stad kommer att delta i Intelligent Community of the Year Awards godkänns.

Stockholm den 5 november 2008

På kommunstyrelsens vägnar:
ANN-KATRIN ÅSLUND

Sten Nordin

Anette Otteborn

Reservation anfördes av *Teres Lindberg, Malte Sigemalm, Mirja Rähä Järvinen* och *Abdo Goriya* (alla s) enligt följande.

Vi föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta följande.

1. Godkänna uppföljningen i enlighet med nedanstående.
2. Uppdra åt kommunstyrelsen att ta fram en handlingsplan för hur kommunfullmäktiges mål om barngruppernas storlek ska kunna nås.
3. Uppdra åt kommunstyrelsen att inrätta en genomförandeorganisation för att förverkliga kommunfullmäktiges mål om 15 000 nya bostäder under mandatperioden.
4. Uppdra åt kommunstyrelsen att utarbeta förslag till strategi för att bemöta lågkonjunkturen och rutiner för att kommuncentralt hantera en ökad arbetslöshet och ökat antal varsel inom för Stockholm viktiga branscher.
5. Därutöver anföra följande:

Uppföljningen av budget 2008 hade givetvis sett annorlunda ut om det inte hade varit en borgerlig budget som var föremål för uppföljning. Givet beslutad budget och politisk majoritet så följer också föreliggande resultat.

I sin kommentar till tertialrapporten menar finansborgarrådet att stadens ekonomi står stark. Det är mycket glädjande att det går bra för Stockholms stad och att det prognostiserade resultatet för helåret är positivt. Detta är inte heller förvånande med tanke på den högkonjunktur som rått de senaste åren. Det är dock tydligt att de ekonomiska utsikterna ser betydligt dystrare ut för den kommande tiden. Högkonjunkturs topp är redan passerad. Så mycket mer oroande är det då att den moderatledda majoriteten inte i tillräcklig utsträckning har tagit vara på högkonjunkturen och satsat på kvaliteten i stadens verksamheter, ens under de goda tider som har varit. I tertialrapport 2 finns det åtskilliga oroväckande tecken på att kvaliteten håller på att urholkas. Detta är mycket illavarslande inför en stundande lågkonjunktur.

Barnen får betala priset för den försämrade kvaliteten i välfärden. 11 av 14 stadsdelar når inte kommunfullmäktiges mål om barngruppernas storlek. Detta är en försämring sedan 2007 års bokslut, då 9 av 14 stadsdelar inte klarade målet om barngruppernas storlek. Uteblivna satsningar och besparingar på förskolan leder till att barngrupperna blir stora och att staden inte längre kan säkra kvaliteten i förskolan. Även grupperna inom skolbarnsomsorgen ökar i storlek. Sedan 2006 har antalet barn per årsarbetare inom fritidshemmen ökat från 14,2 till 16,6.

Den moderatledda majoritetens besparingsiver visar sig också tydligt i resultaten inom utbildningsområdet. Framförallt är det stadens gymnasieskolor som fortsatt dras med underskott. Detta trots att skolorna har arbetat för att genom besparingsåtgärder minska underskotten och nå en budget i balans. Även stadens grundskolor har under året vittnat om hur majoritetens besparingskrav leder till att lärare och resurspersonal sägs upp. De pengar som tilldelats grund- och gymnasieskolorna räcker inte till att få den ordinarie verksamheten att hålla budget utan nedskärningar. I slutänden är det eleverna och deras resultat som drabbas när skolan måste spara och lärarna blir färre.

Också inom vuxenutbildningen har den moderatledda majoriteten valt att göra besparingar, och därför har intagningsreglerna förändrats så att färre ges möjlighet att studera vidare. Trots att söktrycket till fortsatta studier via komvux är högt, tvingas man neka elever plats på grund av att de inte längre är berättigade till studier.

Bostadssituationen i Stockholm och stockholmsregionen måste förbättras. Bostaden är en livsförutsättning i ett land som Sverige och en mänsklig rättighet. Stockholm och stockholmsregionen behöver fler bostäder. Men det handlar inte bara om stockholmarnas välfärd och valfrihet. Ett flertal studier, bland annat en expertstudie från OECD, pekar ut bostadsförsörjningen och bostadssituationen i stockholmsregionen som en av de avgörande tillväxtfrågorna.

Tyvär visar tertialrapport 2 att både antalet fastställda detaljplaner för bostäder och antalet påbörjade bostäder sjunkit mellan 2006 och 2007. Tertialrapporten visar också att det inte kommer att se annorlunda ut efter 2008 års utgång.

Tertialrapport 2 visar också de negativa konsekvenserna av den moderatledda majoritetens fixering vid driftsformer i parkeringsverksamheten. Vi kan också konstatera att andelen rätt uppställda fordon minskat kraftigt mellan 2005 och 2007, något som påverkar såväl trafiksäkerhet som framkomlighet.

Vi anser vidare att det enda rimliga för ett kommunfullmäktige som tar miljöfrågorna på allvar hade varit att behandla mål, metoder och indikatorer i ett och samma ärende.

Andelen flyktingar som är självförsörjande efter introduktionen har ökat från 14 procent i tertialrapport 1 till 21 procent i tertialrapport 2. Målvärdet för året är 50 procent och vi tvingas tyvärr konstatera att staden ligger långt under målet. Utfallet för år 2006 var 46 procent och utfallet för år 2007 var 43 procent, så trenden är sjunkande.

Vidare visar tertialrapport 2 ett underskott om 36,7 mnkr avseende ekonomiskt bistånd. Vi konstaterar att målet om 11 700 vuxna bidragstagare inte nås eftersom nämndernas prognoser för året visar på 12 280 personer. Det främsta skälet anges vara den försvagade arbetsmarknaden.

Tertialrapport 2 visar ett underskott med 33,3 mnkr för individ- och familjeomsorgen. Detta visar att budgeten för individ- och familjeomsorgen inte är tillräckligt dimensionerad.

Tertialrapport 2 visar att sjukfrånvaron endast minskar marginellt, trots att det krävs en minskning med 1,5 procentenheter per år för att målet om 5 procent sjukfrånvaro ska nås till 2010.

I en bilaga till tertialrapporten följs Jobbtorgen upp. Enligt denna finns det en jobbgaranti i staden som innebär att ”alla som idag är beroende av ekonomiskt bistånd på grund av arbetsbrist eller är vuxen, arbetsför flykting ska ges snabb individuell bedömning och garanteras en aktivitetsplan, arbete eller annan insats inom fem dagar.” Vi vill bara påminna om att vallöftet jobbgaranti inte handlade om aktivitetsplan eller en insats. Innan valet gällde löftet utbildning eller jobb till avtalsenlig lön inom fem dagar.

Den moderatledda majoritetens ofinansierade skattesänkningar drabbar kvaliteten i stadens alla verksamheter. Inom nästan alla verksamhetsområden minskar personalen. Totalt har personalen minskat med 4,4 procent bara under 2007. Detta sker samtidigt som antalet Stockholmare fortsätter att bli fler. Detta drabbar givetvis verksamheternas kvalitet.

Inom äldreomsorgen har det rapporterats från såväl äldreombudsmannen, äldreinspektörerna och från stadens revisorer. Samtliga visar på bristande kvalitet i äldreomsorgen. Stadens revisorer rapporterar exempelvis om stora brister på social stimulans och aktiviteter på äldreboendena.

I denna tertialrapport framkommer också hårda fakta som tyder på ett hårdare klimat för Stockholms äldre. Att biståndsbedömningen hänger ihop med stadsdelarnas ekonomiska möjligheter är en självklarhet som knappt behöver nämnas. De låga anslagen som äldreomsorgen tilldelats sedan majoritetsskiftet börjar nu märkas i biståndsbedömningarna. Andelen äldre som beviljas äldreomsorg har enligt basnyckeltalen sjunkit i relativt hög grad.

Stadens verksamheter måste tillföras resurser för att ha en reell möjlighet att arbeta mot de mål som kommunfullmäktige beslutat om. Tertialrapport 2 2008 tyder på att så inte är fallet idag.

Reservation anfördes av *Stefan Nilsson* (mp) enligt följande.

Jag föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta följande

1. Delårsbokslut per 31 augusti 2008 för Stockholms stad godkänns.
2. Omdisponering av ej nyttjade medel inom Miljömiljarden, om 9,9 mnkr godkänns.
3. För uppföljning av miljöprogrammet fastställs fyra nya indikatorer.
4. Redovisningen av uppdrag att ytterligare utreda ansvaret för mindre verksamheter inom socialtjänsten, dnr 021-4877/2004 godkänns.

5. Uppföljningsrapporten om Jobbtorg Stockholm, dnr 329-3923/2007, godkänns.
6. Anmälan av basnyckeltal för 2007 godkänns.
7. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att ta fram en samlad strategi för stadens investeringar som syftar till att förverkliga Vision 2030. AVSLÅS
8. Ansvaret för IT i skolan överförs från *Kommunfullmäktige m.m.* till utbildningsnämnden.
9. Finanspolicy för kommunkoncernen godkänns.
10. Statsbidrag om 6,5 mnkr för ny vårdform inom psykiatri fördelas enligt fördelningsnyckel för socialpsykiatri 2008.
11. Som svar på motion (29:2006) av Billy Östh och Mats G Nilsson (båda m) om nya fotbollsarenor för Stockholms stora fotbollsklubbar, dnr 328-3557/2006, hänvisas till stadsledningskontorets redovisning i detta tjänsteutlåtande samt vad som anförs nedan.
12. Trafik- och renhållningsnämndens hemställan om reservation av särskilda medel för ljusevenemang runt Riddarfjärden i samband med Nobelfesten, dnr 328-2071/2008, avslås med hänvisning till stadsledningskontorets redovisning i detta tjänsteutlåtande.

Jag föreslår kommunstyrelsen besluta för egen del följande

1. Tertialrapport 2 för år 2008 för Stockholms stad godkänns.
2. Nämnderna medges budgetjustering för ökade nettokostnader med 24,1 mnkr. Finansiering sker ur Central medelsreserv: 2. Till kommunstyrelsens förfogande i 2008 års budget.
3. Nämnderna medges budgetjustering för ökade nettokostnader för prestationsförändringar med 501,2 mnkr. Finansiering sker ur Central medelsreserv: 3. Till kommunstyrelsens förfogande i 2008 års budget.
4. Nämnderna medges budgetjustering med 2,0 mnkr för ökade utgifter för investeringar. Finansiering sker ur Central medelsreserv: 4 Till kommunstyrelsens förfogande för oförutsedda investeringsutgifter i 2008 års budget.
5. Nämnderna medges budgetjustering för ökade nettokostnader med 6,3 mnkr. Finansieringen sker genom att omdisponera för ändamålet avsatta medel under Kommunfullmäktige m.m. i 2008 års budget.
6. Nämnderna medges budgetjustering för ökade nettokostnader för stimulansbidrag med 25,9 mnkr. Finansieringen sker genom att ta i anspråk i tidigare bokslut avsatta medel.
7. Nämnderna beviljas stimulansbidrag med 8,5 mnkr för inkomna ansökningar, under förutsättning att kraven enligt fastställda anvisningar för stimulansbidrag uppnås. Finansieringen sker genom att ta i anspråk i tidigare bokslut avsatta medel.
8. Nämndernas budgetar justeras för ökade kostnader och intäkter med 381,8 mnkr för redovisade omslutningsförändringar. Trafik- och renhållnings-

nämndens investeringsbudget justeras med 19,7 mnkr för ökade inkomster och utgifter.

9. Anmälan av socialtjänstnämnden; Fördelning av bidrag för hiv/aids/STI-insatser i Stockholmsregionen för 2008, dnr 325-1124/2008 avslås med hänvisning till det som anförs nedan.
10. Socialtjänstnämnden; Stiftelsen Hotellhem i Stockholms begäran om 650 tkr för en projektanställning som skuldrådgivare under 2008, dnr 149-76/2008 godkänns medlen tas från centrala medelsreserven.
11. Socialtjänstnämnden; Fryshuset – inriktningsärende angående upphandling/fortsatt verksamhetsstöd, dnr 329-2247/2008 besvaras utifrån vad som anförs nedan.
12. Socialtjänstnämnden; Investering i kompetensutveckling för förebyggande insatser och metodutveckling i stadens hemlöshetsarbete – ett inriktningsärende, dnr. 325-2131/2008 godkänns.
13. Som svar på skrivelse om redovisning av kostnader för arbetet med Järvalyftet av Carin Jämtin (s), dnr 319-533/2008 hänvisas till stadsledningskontorets redovisning i detta tjänsteutlåtande.
14. Som svar på skrivelse av Ann-Margarethe Livh (v) om uppföljning av det sammanvägda resultatet av stadens nya resursfördelningssystem, dnr 325-3103/2007, hänvisas till stadsledningskontorets redovisning i detta tjänsteutlåtande.
15. Avrapportering av uppdrag från kommunfullmäktige i Strategi för Agenda 21-arbetet i Stockholms stad, dnr 303-3600/2006 föreslås delvis besvarat med vad som anförs i tjänsteutlåtandet med komplettering av det som anförs nedan.
16. Miljö- och hälsoskyddsnämndens uppföljningsrapport ”Uppföljning av Stockholms handlingsprogram mot växthusgaser 2000-2005”, dnr 303-1282/2007 föreslås besvarat med vad som anförs i tjänsteutlåtandet.
17. Miljöbokslut 2002-2006 Uppföljning av Stockholms miljöprogram” dnr 303-2588/2007, föreslås besvarat med vad som anförs i tjänsteutlåtandet.
18. Upplösning av S. A. Stalins stiftelse II och C. E. Westins donationsfond godkänns och medlen betalas ut till berörda nämnder enligt stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
19. Anmälan om att Stockholms stad kommer att delta i kommunkompassen samt utvärderas enligt Sveriges Kommuner och Landstings verktyg kommunkompassen godkänns.
20. Anmälan om att Stockholms stad kommer att delta i Intelligent Community of the Year Awards godkänns.

I övrigt anförs följande:

Uppföljningen av budgeten visar att majoritetens politik och målsättningar för staden håller på att förändra staden i en för oss oönskad riktning. Även om de ekonomiska resultaten för staden och koncernen ser siffermässigt bra ut så finns det betydligt mer

att önska när det gäller utveckling av verksamheter och service till stadens invånare. Men när den moderatledda majoriteten har skattesänkning som en av sina viktigaste målsättningar så är det självklart att verksamheterna lever ett allt för knapert liv och att servicen inte kan utvecklas efter de behov som finns. Det är också oroande att utgifterna för stadens verksamhet överskrider skatteinkomsterna och detta är inte långsiktigt hållbart.

Miljömiljarden.

Omdisponeringen av medel från miljömiljarden kan ses som rimliga samtidigt så kan vi konstatera att när det inget satsas i ordinarie budgeten till att förebygga, åtgärda eller omhänderta förorenat dagvatten från gatorna i staden. Miljömiljarden är tänkt till att göra investeringar men inte till att täcka löpande utgifter.

Uppföljning av miljöprogrammet med fyra nya indikatorer.

En del nämnder och styrelser har fått uppdraget att vara uppföljningsansvariga för delmålen. Överlag ansvarar dessa för 1-2 delmål vardera. Dock har miljö- och hälsoskyddsnämnden fått uppföljningsansvar för 19 stycken delmål, 12 helt på egen hand och 7 i samarbete med andra. Dessutom ska miljö- och hälsoskyddsnämnden både "bistå nämnder och styrelser i arbetet att uppnå miljöprogrammets mål" och vid behov bistå kommunstyrelsen vid sammanställning och analys av indikatordata. Med tanke på att miljö- och hälsoskyddsnämndens resurser i den borgliga alliansens budget har halverats jämfört med 2006 är det obegripligt hur detta arbete ska kunna genomföras.

Stadsledningskontoret bör ges ett tydligt uppdrag att årligen följa upp och redovisa miljöprogrammet i sin helhet under programtiden samt utvärdera och göra ett ordentlig miljöbokslut sista året. Det är ytterst viktigt att stadsledningskontoret genomför en ordentlig analys över måluppfyllelse i samband med verksamhetsboks slut för att se till stadens verksamheter arbetar mot och uppnår stadens miljömål.

Att miljöstyrningen i kommunen inte är prioriterat visar tertialrapporten tydligt. Flera nämnder har inte kommit igång med arbetet runt miljöplanen och det som har kommit igång är ibland på allt för låg nivå. Men kan dessvärre bara beklaga att miljö och klimatarbetet inte håller måttet utifrån rapporten. Majoriteten borde överväga att inrätta en styrande miljöresurs som placeras central som ska fungera både som inspirator och pådrivare av miljöarbetet. Det finns kunskap om att den "mainstreamingspolitik" som styr majoriteten i miljöfrågor liksom i andra frågor inte fungerar utan att det också finns centralt påtryckande funktioner.

Bostadsbyggande

Bostadsbyggandet kan på grund av den vikande konjunkturen och den finansiella kris som är idag avstanna och nya projekt kan ha svårt att komma igång. I detta läge bör man överväga om inte de kommunala bostadsbolagen kan gå in och överta en del av de planerade projekten för att bygga bl.a. hyresrätter. Det är av stor vikt att bostadsbyggandet inte avstannar då bostadsbristen i Stockholm är stor och inte minst bland

ungdomar. Den aktuella krisen ger också en möjlighet att tänka nytt och bygga mindre och miljösmapta bostäder med passivhusstandard.

Förskola

Den kraftiga ökningen av barn i förskoleåldern kräver extra åtgärder. Det är inte tillfredställande på något sätt att det är flera stadsdelsnämnder som inte kommer att uppnå målet om minskade barngrupper. Barns tid är här och nu och därför kan de inte vänta på att det sätts in åtgärder för att de inte ska behöva vara i större barngrupper än vad som är rimligt. Majoriteten bör agera och ge stadsdelsnämnderna möjlighet att uppnå målet att minska barngrupperna.

Skola

Om man ska uppnå Sveriges bästa skola så är det av stor vikt att det också läggs resurser på de elever som också har behov av psykosociala resurser från bl.a. elevvården för att klara att inhämta kunskaper. En förstärkning av elevvården är en insats för att minska den ogiltiga frånvaron i skolan. Visst är det bra att mätmetoder förbättras när det gäller frånvaro men mätmetoden i sig är ingen insats som förbättrar för dessa barn och ungdomar.

Jobbtorg

Centralisering av arbetsmarknadspolitiken som skett genom Jobbtorgen i Stockholm har inte givit någon större effekt. För den styrande moderatstyrda majoriteten verkar det som att huvudsyftet med Jobbtorgen är att minska kostnaderna för försörjningsstöd. Vilket man tror sig uppnå genom ökade krav på motprestationer och kraftiga försämringar av trygghetssystemen för den enskilde. Systemet med att bli remitterad till Jobbtorgen från stadsdelsnämndernas biståndsenheter och sedan återremitterad när Jobbtorget inte har klarat att stödja den enskilde till sysselsättning är ett systemfel. Vad som händer med de sk. återremitterade människorna har man ännu inte någon kontroll över. Vi kan befara att dessa människor har kommit ännu längre bort från arbetsmarknaden. Utgångspunkten för den kommunala sysselsättningspolitiken bör vara att långsiktigt stödja den enskilde utifrån en helhetssyn på människan. Detta för att förbättra den enskildes situation för att på sikt bidra till att människor inte blir beroende av försörjningsstöd och får ett mer självständigt liv. Man bör snarast göra systemförändringar som gör att människor inte blir utslagna via jobbtorgens verksamhet.

Vision 2030

Vision 2030 är dessvärre inte politiskt tillräckligt förankrat i kommunen. Arbete med Vision 2030 borde backas och göras om för att det ska kunna bli så stor politisk enighet som möjligt om visionen innan en samlad strategi för investeringar tas fram. Idag är det enbart den politiska majoritetens Vision 2030. Detta gagnar inte Stockholmarna och staden långsiktigt. Ett visionsdokument ska vara långsiktigt styrande. Vision 2030 kommer med all sannolikhet att förändras vid ett eventuellt maktskifte i stadshuset 2010.

Fotbollsarenor

Arbetet med att leta mark för ytterligare en fotbollsarena i Stockholm, avsedd för Djurgården, bör avbrytas. Det inte finns behov av ytterligare storarenor för fotboll i Stockholm utöver den arena som byggs i Globenområdet. Stockholms Stadion bör fortsätta användas som fotbollsarena.

Hiv/aids/STI insatser

Fördelningen av bidrag för hiv/aids/STI-insatser borde ha gjorts utifrån oppositionens förslag i reservation i Socialtjänstnämnden den 22 april 2008. I allt folkhälsoarbete betonas vikten av delaktighet hos målgrupperna. De organisationer som ingår i det afrikanska nätverket har stor erfarenhet av att arbeta med en målgrupp där dessa organisationer redan har ett stort förtroendekapital. Det framgår med all önskvärd tydlighet att afrikaner är överrepresenterade i statistiken över dem som smittats av hiv. Att då välja en modell där arbetet istället utgår från en organisation där föreningarna inte är förankrade anser vi är mycket märkligt och det frångår alla principer vad gäller delaktighet och tillit till organisationernas egen kraft och vilja. Att vingklippa sex afrikanska organisationer kommer att på lång sikt försvåra svenska myndigheters arbete med att nå de afrikanska grupperna.

Skuldrådgivare

Stiftelsen Hotellhems begäran om medel för att tillsätta en skuldrådgivare bör beviljas. Stadsledningskontoret har avstyrkt denna begäran med hänvisning till att funktionen skuldrådgivning redan finns inom stadsdelsnämndernas kompetens- och ansvarsområde. Men det borde vara uppenbart för alla att de tjänster som i dag erbjuds i stadsdelsnämnderna är otillräckliga, köerna är långa och de växer. Om Stiftelsen Hotellhem fick möjlighet att anställa en skuldrådgivare skulle fler boende få hjälp att få ordning på sina skulder. Detta i sin tur skulle leda till att fler får chansen till eget kontrakt på den öppna bostadsmarknaden och vara en åtgärd för att minska hemlösheten.

Fryshuset

Angående Fryshusets fortsatta inriktning motsätter oss överföringen av 15 mnkr från Idrottsnämnden till Socialtjänstnämnden. I miljöpartiets budget finns satsningar på familjerabatter vid idrottsanläggningar, på ökad simkunnighet och på att minska diskriminering. Det är ungdomssatsningar som kan göras inom idrottsnämnden.

Hemlöshet

Socialtjänstnämnden bör få ta i anspråk 2 mnkr av reserverade medel för investeringar i stadens hemlöshetsarbete. Begäran avstyrks av stadsledningskontoret med hänvisning till att sökta medel inte kan användas för insatser för att utveckla metoder och kompetens. Men kommunala redovisningslagen kan i stället tolkas så att kriterierna uppfylls: Det finns en befintlig förpliktelse – hemlöshetsfrågor är enligt kommunallagen kommunens skyldighet att hantera. Det är troligt att ett utflöde av resurser kommer att

krävas för att reglera förpliktelsen. En tillförlitlig uppskattning av beloppet kan också göras – därför bör socialtjänstnämndens ansökan bifallas.

Agenda 21

Arbetet med att utvärdera och kommunicera goda exempel för stadens arbete med hållbar utveckling ska fortsätta. Den av miljö- och hälsoskyddsnämnden framtagna metoden för att utse Goda exempel ska uppdateras och ingå som en del av stadens miljöprogram 2008-2011 och den kommande handlingsplanen mot växthusgaser samt stadens kvalitetsarbete.

Att utvärdera och rapportera Goda exempel kompletterar uppföljningen av stadens styrdokument i stadens integrerade ledningssystemet (ILS). Att utses som gott exempel innebär en kvalitetsstämpel på miljö- och klimatarbetet. Om Stockholm ska visa upp sig i olika sammanhang nationellt och internationellt bör Stockholm kunna visa upp flera goda exempel från stadens verksamheter och tydligt visa och beskriva varför de är goda exempel.

Stockholm bör även visa upp resultat och jämföra sig med de flera hundra städer i Europa som, liksom Stockholm, undertecknat Ålborgdeklarationen och ålborgsåtagandena vilka ska redovisas år 2010 för samtliga deltagande städer.

Detta systematiska arbete för hållbar utveckling har helt avstannat i kommunstyrelsen sedan denna fick detta uppdrag 2006.

Miljöbokslutet

Majoriteten har nu suttit mer än halva mandatperioden. Men först i mitten på nästa år 2009 får vi veta hur det går med stadens miljömål när miljöprogrammet 2008-2011 ska redovisas för första gången. Och först i mitten på nästa år 2009 redovisas avfallsplanen. Det finns ännu ingen styrning/organisation och ingen handlingsplan för klimatarbetet, vilket inte kommer att kunna redovisas första gången vid årsskiftet 2009/2010. Tills dess används gamla goda exempel och redovisas gamla beslut från år 2006 då miljöprogrammet och handlingsprogrammet mot växthusgaser senast redovisades.

Förra miljöprogrammet avslutades år 2006. Därefter ingenting, det blev ingen miljöredovisning för staden 2007. Ännu ingenting. Då är det svårt att kunna veta hur utvecklingen ser ut och hur staden ska styra satsningarna åt rätt håll.

Fortfarande finansierar miljömiljarden och statens KLIMP huvuddelen av stadens klimat- och miljöinsatser. Det saknas medel för miljö- och klimatsatser i den ordinarie budgeten och ett långsiktigt arbete för att integrera miljömiljards- och KLIMP-projektsarbetet i den ordinarie verksamheten.

En stor del av miljö- och klimatkompetensen i staden har skurits ner eller tappats bort då erfarna medarbetare på drabbade arbetsplatser sökt sig till andra arbetsgivare. Förvaltningar prioriterar bort miljöarbetet. Flera delmål i miljöprogrammet riskerar att inte uppnås, då många förvaltningar inte ens påbörjat arbetet med handlingsplaner eller uppföljningsbara indikatorer. Förutom tydlig central styrning och prioritering med tillhörande resurser för detta arbete behövs miljösamordnare med miljö- och kli-

matkompetens på förvaltningarna. Miljösamordnare som kan driva på arbetet, bistå kollegorna och samordna insatserna för att uppnå stadens miljö- och klimatmål.

Reservation anfördes av *Ann-Margarethe Livh* (v) med hänvisning till reservationen av (v) i borgarrådsberedningen.

ÄRENDET

Ärendet innehåller stadens tertialrapport 2 med delårsbokslut per 31 augusti 2008. Stadsledningskontoret har analyserat samtliga nämnders tertialrapporter per den 31 augusti med tertialbokslut och helårsprognos i förhållande till budget 2008.

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande av den 9 oktober 2008 *bifogas*.